

СТАНОВИЩЕ

от

проф. Силвия Борисова Димитрова, д.оз.н.
Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт
професионално направление 7.4 Обществено здраве
специалност: Управление на здравните грижи

Тема: Съвременни модели, нови подходи и перспективи в обучението на студентите от специалност „Медицински лаборант“

Автор: Йорданка Йорданова Михайлова

Форма на обучение: редовна

Научен ръководител: Доц. Емилия Георгиева, д.оз.

1. Общо представяне на процедурата

Със заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-508 от 04.11.2020г. Йорданка Йорданова Михайлова е зачислена като докторант в редовна форма на обучение за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.4 Обществено здраве, специалност Управление на здравните грижи. Представен е протокол за успешно положен докторантски изпит. Предвид решение от заседание на Факултетния съвет на факултет „Обществено здравеопазване“ по протокол № 214 от 22.11.2023г., относно готовност за публична защита и определяне на състав на Научно жури, Йорданка Йорданова Михайлова е отчислена с право на защита със Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109-511 от 29.11.2023г.

Представеният комплект документи е в съответствие с Правилника за развитието на академичния състав в Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна и включва: дисертационен труд, автореферат, автобиография, списък с публикациите, свързани с темата на дисертационния труд, копия на публикациите, декларации и др.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Йорданка Йорданова Михайлова завършва Медицински колеж – Варна, специалност „Медицински лаборант“ (1990) и специалност „Помощник фармацевт“ (2006). Придобива магистърска степен по специалност „Социална педагогика“ в Шуменски университет „Еп. Константин Преславски“ гр. Шумен (2007) и по специалности „Здравен мениджмънт“ (2001) и „Управление на здравните грижи“ (2015) в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна. Йорданка Михайлова има придобита специалност „Обществено здравеопазване“ от 2022 година.

Кариерното развитие на Йорданка Михайлова, свързано с университетското образование започва от 2012 година като преподавател в Учебен сектор „Медицински лаборант“ към Медицински колеж – Варна.

Има над 20 научни публикации, участия в национални и международни конференции. Академичен наставник е на студенти от специалност "Медицински лаборант" по проект на МОН "Студентски практики". Участва и в международен проект „Създаване на мултидисциплинарна образователна среда за развитие на кадри с интегрални компетенции в областта на биомедицината и здравеопазването”, Турин, Италия.

3. Оценка на актуалността на темата

Лабораторната диагностика е сложна специалност, която включва различни направления. Технологичните и научни промени в областта на медицината въздействат върху дейностите на клиничните лаборатории и техниките за лабораторна диагностика. В специализираните лаборатории (клинични, микробиологични, хистологични, паразитологични и други) - ключови компоненти на здравни заведения, изследователски институти и други лаборатории, медицинският лаборант е основният изпълнител на широк спектър от задачи. Високите изисквания на практиката налагат промяна в компетентносния профил при обучението на специалистите в областта на лабораторната диагностика. Докторантът, в своя труд, разглежда съвременни модели, нови подходи и перспективи в обучението на студентите от специалност „Медицински лаборант“. В лабораторната професия е необходима бърза и адекватна професионална реакция. Пациентите очакват обслужване с високо качество, професионализъм и сигурност. Това създава предпоставка за усъвършенстване на познанията в областта на технологиите, новите програмни продукти използвани в лабораторната практика.

Професионалната подготовка, знанията и уменията за работа в преаналитичния, аналитичния и след аналитичния етап на лабораторните изследвания са задължителни за пълноценната реализация.

Във връзка с по-горе изложените факти, считам, че избраната от Йорданка Михайлова тема на дисертационен труд е актуална и значима. Целта е с адекватна формулировка, спрямо включения в дисертацията материал за изследване, задачите също са пълно и точно поставени. Избраната тема позволява да се направят аргументирани изводи, предложения и да бъдат формулирани приносни аспекти.

Проучване на съвременни модели, нови подходи и перспективи в обучението на студентите от специалност „Медицински лаборант“ в дисертационния труд на Йорданка Михайлова актуално, перспективно и практически приложимо доказва научното си място в управлението на здравните грижи.

4. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд, разработен от Йорданка Йорданова Михайлова, е обем от 130 страници, структуриран според стандартните изисквания, включващ: Въведение, Литературен обзор, Методика и организация на изследването, Резултати от собствени проучвания, Модел на магистърска програма за обучение, Изводи, препоръки и приноси.

Илюстриран е богато с 33 фигури и 10 таблици и 4 приложения. Библиографската справка включва 158 източника, от които 96 на кирилица и 62 на английски език.

Авторката прави аналитичен обзор на литературата, като разглежда роля и място на медицинския лаборант в здравната система. В логична последователност Йорданка Михайлова анализира историческото развитие на специалност „Медицински лаборант“, професионалните дейности, както и влиянието на тежестта за качеството в работата на медико-диагностичните лаборатории. Изведена е значимостта на методите и средствата, прилагани в процеса на обучение. Опитът и познанията на докторанта способстват за правилното и задълбочено анализиране на ресурсите в учебния процес. Анализират се компетентностите на медицинския лаборант при извършване на професионална дейност.

Основната цел и задачите са конкретно формулирани. Докторантът използва набор от методи, адекватни за постигане на целта. Структурата и съдържанието на разработения инструментариум са подчинени на спецификата на набираната информация от съответната група респонденти.

Използвани са документален и социологически методи на изследване. С оглед разкриване същността на наблюдаваните явления и взаимозависимостите им са приложени статистически методи за анализ и интерпретация на данни.

Инструментариумът на проучването е собствено разработен и включва анкетни карти за проучване мнението на практикуващи медицински лаборанти и студенти по същата специалност, относно професионалната компетентност и пригодността за професионална реализация.

За проучване на мнението на потребители на лабораторни услуги, относно професионалната компетентност на медицинските специалисти е разработен Въпросник за провеждане на полуструктурирано интервю.

Дисертационният труд представя резултати, логически оформени и структурирани в глава трета, четвърта и пета. Представени са резултатите от проведените изследвания, относно компетентности за успешна професионална реализация. Изследвана е организацията на учебния процес, относно овладяване на знания и умения за успешна реализация.

Проучено е мнението на ръководители на медико-диагностични лаборатории, относно теоретичната и практическа подготовка на медицинските лаборанти.

Установена е необходимост от формиране на критично мислене и умения за вземане на самостоятелни решения.

Докторантът анализира съвременните електронни методи за обучение по специалност „Медицински лаборант“. Установена е необходимост за обхват на особености на съвременната среда, която може да се определи с интензивна динамика и бързо нарастваща информация. Установени са силните и слаби страни, възможностите и заплахите при използване на електронните методи в обучението.

Йорданка Михайлова проучва професионалните възможности и компетентности на медицинските лаборанти за работа със съвременна медицинска апаратура за анализ на проби и биологичен материал; откриването на нови маркери и др., с което работата на лаборантите става все по-прецизна и разнообразна.

Докторантът установява причините за текучество на медицински лаборанти на работното място. На база обстойно проучване са установени предизвикателствата, както в личен, така и в професионален план за конкурентост в професионалната дейност.

Проучено е мнението на студенти, относно нагласата и желанието им за продължаващо обучение. Според тях, добър подход е увеличаване на часовете за практическо обучение, както и възможности за провеждане на летен стаж по време на обучението.

Изведени са компетентностите на медицинските лаборанти в различни направления на образователния процес.

Резултатите от проучването определят основни предпоставки за разработването на магистърска програма, профилирана в лабораторно-диагностичната област.

Направеният SWOT анализ за разработване на магистърска програма „Медико-лабораторен мениджмънт“ очертава възможностите за разширяване на знанията и уменията в областта на медико-лабораторния мениджмънт, информационните лабораторни системи, здравни грижи, работа със специализирана медицинската техника.

Разработеният вариант на учебен план за обучение по специалност „Медико-лабораторен мениджмънт“ в проучването от Йорданка Михайлова е опит за създаване на профилирана магистърска програма.

Справката за приносите, представена с дисертационния труд, отразява обективно реалните достижения на Йорданка Йорданова Михайлова. Приносите в дисертационния труд са в теоретичен и практико-приложен аспект, които приемам.

Представените шест основни извода, ясно и точно формулирани, характеризират детайлно получените резултати от изпълнението на поставените задачи и цел на дисертационния труд.

Формулираните препоръки и приноси на дисертационния труд са направените на базата на собствените данни от научното проучване.

Дисертационния труд е написан на добър език, прецизен по отношение на терминологията.

Авторефератът достоверно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд. Написан е на ясен, разбираем език и издържан в научно отношение стил, като отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от докторанта.

5. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Докторантът е представил четири пълнотекстови публикации по темата на дисертационния труд в български списания. В трите от тях е на първо място като автор, а в една е самостоятелен, което отразява приноса в научните разработки.

6. Заключение

Дисертационния труд на Йорданка Йорданова Михайлова очертава съвременни модели, нови подходи и перспективи в обучението на студентите по специалност „Медицински лаборант“.

Въз основа на цялостната оценка на предоставената ми документация считам, че Йорданка Йорданова Михайлова, покрива напълно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет - Варна.

Давам положителния си вот за присъждане на Йорданка Йорданова Михайлова на образователната и научна степен „доктор“ по специалност „Управление на здравните грижи“.

23.01.2024г.

Варна

Изготвил становището:

проф. Силвия Борисова Димитрова, д.оз.н

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679